



๗

สงเคราะห์โลก

๗. สงเคราะห์โลก



๒๐. อยู่อย่างพอดี

หน้า ๒๙๕

- พระช่วยโลกไม่ได้...ใครเล่าจะช่วยได้
- กุฎิ ศาลา...พออาศัย
- ขรัวตา...วุฒินานออย
- เครื่องใช้ไม่สอยตามเหตุผล

๒๑. วัดมุ่งปฏิบัติในถิ่นทุรกันดาร

หน้า ๓๐๓

- ดานธรรมะและจตุปัจจัยไทยทาน
- เตือนพระเถร...ระวังมหากัย ๕ อย่าง
- รักษาป่า ต้นไม้ ต้นน้ำลำธาร
- สัตว์ป่าปลอดภัย

๒๒. โรงเรียน

หน้า ๓๑๑

- ดานวัตถุและเครื่องอุปโภคบริโภค
- ดานธรรมะที่ใช้ในการเรียน
- ขยันเรียน...รอบคอบ...คบเพื่อนดี
- หนังสือที่ควรอ่าน
- ดานศีลธรรมและความประพฤติ
- ขอดควรปฏิบัติต่อพ่อแม่
- ขอดควรระวังกับพ่อแม่
- อ่อนน้อมต่อครูอาจารย์-ผู้อาวุโส
- ความรัก
- “วัยเรียน” ไม่ใช่ “วัยลิง”
- อย่าเป็น “หญิงใจง่าย ชายไร้ศักดิ์ศรี”
- ดิทยาเหมือนปลาติดเบ็ด...เลือดสาด
- เวลาใส่บาตร...ไม่เหยียบบนรองเท้า
- ไหวพระก่อนนอน
- “คุณธรรม” นำ “ความรู้”
- ถึงแม้ว่าจบ “การศึกษา” ก็อย่าเลิกว่า “การศึกษารธรรม”
- ความรู้เหนือโลก-ความรู้แบบโลก
- พุทธศาสตร์ : วิทยาศาสตร์
- คอมพิวเตอร์กรรม

๒๓. หน่วยราชการ

หน้า ๓๒๕

- ดานวัตถุและเครื่องอุปโภคบริโภค
- ดานธรรมะสำหรับชีวิตและการทำงาน
- อยาบา...ลาภยศสรรเสริญ
- ความเสียสละ
- อยา...กินบาน กินเมื่อง
- อย่าเห็นแก่ตัว จงเห็นแก่ชาติ
- “ขอโทษ” คำที่เซ่ดับไฟ
- ผัวเดียวเมียเดียว
- คนบา น้าบา
- ตำรวจดี...คนรัก

๒๔. โรงพยาบาล

หน้า ๓๓๗

- ดานวัตถุและเครื่องอุปโภคบริโภค
- เชื้อยัมโรงพยาบาล
- ไม่ทอดทิ้งถิ่นกันดาร
- ดานธรรมะ
- แพทย์-พยาบาล ต้องมีเมตตาธรรม
- คนไข้กับหมอ ตั้ง “พ่อแม่ลูก”

๒๕. สงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส

หน้า ๓๔๓

- ทุกข์...เพราะภัย
- ช่วยเย็บ...อยู่ใต้ดิน

๒๖. สงเคราะห์สัตว์

หน้า ๓๔๗

- สัตว์พิการที่ไม่ถูกทอดทิ้ง
- สุนัขปลอดภัย...ไม่จรจัด
- ไม่ลืม...สัตว์ในวัด

๒๐

อยู่อย่างพอดี

“...พอดีขึ้น... สิ่งแรกที่คิดถึงก่อนอื่นก็
คือเรื่องการช่วยโลก ไม่มีแม่แต่น้อยที่คิดถึงเรื่อง
ตัวเอง... พระช่วยโลกไม่ได้ ใครเล่าจะช่วยได้...”

พระช่วยโลกไม่ได้...ใครเล่าจะช่วยได้

ความเมตตาสงสารของหลวงตาที่มีต่อโลก ไม่ปรากฏเพียงแค่การเทศนา หรือการอบรมสั่งสอนซึ่งเป็นหลักสำคัญที่สุดอย่างเดียวกันนั้น ความเมตตาของท่านยังแผ่ขยายไปในแง่วัตถุสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภค โดยเฉลี่ยเพื่อแผ่ส่งเคราะห์ช่วยเหลือแบบเจียมๆ อย่างทั่วถึงทั้งคนทุกชั้นคนจนคนประสบภัยตามภาคต่างๆ โรงพยาบาล

โรงเรียน วัดวาอาราม หน่วยงานราชการ สถานสงเคราะห์ต่างๆ ไปตลอด ทั่วถึงแม้กระทั่งสัตว์พิการ ดังคำกล่าวของท่านตอนหนึ่งว่า

“...เรามีแต่ให้ แต่ให้ตลอด อำนาจความเมตตาไม่ใช่อะไร เมตตานี้ครอบคลุม เป็นธรรมชาตินะ จิตกับเมตตาเหมือนกับว่าเป็นอันเดียวกัน มันอ่อนน้อมไปหมด ไม่ได้ถือว่าสูงกว่าต่ำอะไร มันไปด้วยกัน พร้อมเลยนะความเมตตาสงสารนี้แหละ ไม่ว่าจะ

เล่นกับสัตว์ประเภทใด ความเมตตาอยู่นั้น
นะ ไม่ใช่เล่นแบบโลกๆ เขาเล่น

...มันเป็นเหมือนอากาศนี่ นะ
ครอบไปหมดเลย อำนาจความเมตตาตามัน
เหนือทุกสิ่งทุกอย่าง คือ เหนือเรื่องความ
คิดจะโกรธจะเคียดจะแค้นให้ใครมันไม่มี
อันนั้นมันครอบไว้เสียหมดเลย

ใครจะตำหนิก็ตาม ใครจะชมอะไร
ก็ตาม เมตตา มันเหนือไปเสียทุกอย่าง เกิน
กว่าที่จะคิดเรื่องเหล่านี้ว่านั่นเถอะนะ เรื่อง
เหล่านี้เป็นเรื่องขึ้นมาไปซะ พูดตรงๆ อย่าง
นี้...

ถ้าจะเทียบอย่างว่า พ่อแม่กับลูก
นะ ลูกมันตัวเล็กๆ มันอ่อนดมันอ่อน มันจะ
กัดจะข่วนอะไรก็แล้วแต่ พ่อแม่มีแต่ไอ้ ไอ้
ไซ้ใหม่ละ เพราะความรักความเมตตา
แหละ ในชั้นของปฤชณก็เป็นอย่างนี้ เมตตา
ของปฤชณมันเหนือที่จะไปถือศีลถือสากับเด็ก
ไซ้ใหม่ละ อันนี้ก็แบบเดียวกัน...

หลวงตาให้การช่วยเหลือเป็นทาน
เป็นการสงเคราะห์ตลอดมาตั้งแต่ตั้งวัดป่า
บ้านตาด^๑ ถ้าคิดมูลค่าเป็นตัวเงินน่าจะ
เป็นหลักหมื่นล้านขึ้นไป ความเมตตาใน
ส่วนนี้ของท่านเคยกล่าวไว้ดังนี้

“...ไปดูที่ไหนๆ เราดูจริงๆ ช่วยจริงๆ
... ถ้าเรายังไม่ตายแล้วเราจะช่วยตลอดไป
ไม่ว่าโรงพยาบาลไหนๆ ช่วยทั้งนั้น โรงร่ำ
โรงเรียนก็ปลูกให้เป็นหลังๆ ชาติอุปกรรม
อะไรๆ บ้าง ให้ ให้ ให้ไม่ว่าแต่โรงพยาบาล
สถานสงเคราะห์ต่างๆ เราก็ให้ ...”

๑ เริ่มตั้งวัดป่าบ้านตาด ปี พ.ศ.๒๔๙๙

ด้วยเหตุนี้เอง วัตถุประสงค์ของจุดปัจจัย
ไทยทานมากน้อย หากพอเพียงกับพระเถระ
และความจำเป็นในวัดแล้ว ท่านจะหมุน
ออกช่วยโลกอยู่เรื่อยมา ไม่มีส่วนที่สั่งสมไว้
เพื่อตัวของท่านแม่แต่่น้อย ดัง คำกล่าว
ของท่านกับพระเถระในวัดป่าบ้านตาด
ตอนหนึ่งว่า

“...ไม่ว่าการสงเคราะห์สงหา สิ่ง
ใดที่มีอยู่ในวัดนี้ไม่ต้องมาขอ บอกว่าเป็น
ของทุกคน ผมไม่เคยที่จะสั่งสมอะไรแม้สัก
นิดหนึ่งภายในจิตใจเลย พูดตรงๆ อย่างนี้
เพื่อหมู่เพื่อคณะทั้งนั้น เรารับด้วยเหตุนี้เอง
รับหมู่เพื่อน ถ้าพูดถึงเรื่องรัก เรื่องสงวนก็
เหมือนอวัยวะของผมเอง...”

กฏี ศาลา...พออาศัย

หากจะกล่าวว่ วัดของท่านเป็น
เสมือนหนึ่งทำนบน้ำอันกว้างใหญ่ พร้อม
เสมอที่จะให้บุคคลได้อาบดื่มใช้สอยและ
เพื่อกิจการประโยชน์อื่นใดได้ทุกขณะก็คง
ไม่ผิดไป เมื่อมีจุดปัจจัยเข้ามาเล็กน้อย
เพียงใด ท่านไม่เคยหวงแหนเก็บงำไว้เพื่อ
ตัวของท่านหรือเพื่อวัดของท่านเลย มีแต่
มุ่งทำประโยชน์ช่วยโลกเรื่อยมา

เหตุนี้เองภายในวัดป่าบ้านตาด
จึงไม่มีสิ่งก่อสร้างสวยสดงดงามหรูหราแต่
อย่างใด ดังนี้

“...เงินวัดนี้เงินเพื่อโลก เราไม่ได้เก็บ
สำหรับวัดนี้ ใครจะมาสร้างอะไรให้ เราไม่
เอา นี้ดูซิ ศาลาของหลวงตาบ้านนี้... ศาลา



กุฏิกระต๊อบของหลวงตา ที่วัดป่าบ้านตาด สมัยต้นๆ

หลังนี้ก็ ๔ หนแลวนะ เขามาขอสร้าง...ขอ
รื้อสร้างใหม่ กุฏิเรา ๘ หนมาขอปลูกใหม่ให้
ขอรื้อใหม่ปลูกใหม่ ถ้าไม่ให้รื้อก็ปลูกใหม่
เราไม่เอาทั้งนั้น หนที่ ๘ ก็ขนากันใหญ่ชิว
ถึงได้หยุดมา...

เราไม่ให้สร้าง สร้างไปหาประโยชน์
อะไร สร้างหัวใจชิว ที่ประเสริฐเลิศโลกอยู่
ตรงนี้ ไม่ได้อยู่กับอริกับปูนกับหินกับทราย
ไปสร้างมันหายุ่งหาอะไร ถ้าไม่ใช่หมาชิว
เรื่อนหาเกาะในที่ไม้คั่น ฟาดกิเลสตัวมันดิน
มันดีด ให้เกาะเอาตรงนั้นชิว ไปที่ไหนก็เลย
เป็นท่าเล เขาเรียกรีสอร์ตรีเสดไปหมดแล้ว
เดี๋ยวนี้วัดต่างๆ กลายเป็นรีสอร์ตรีเสดไปละ
เป็นอย่างนั้นนะ...

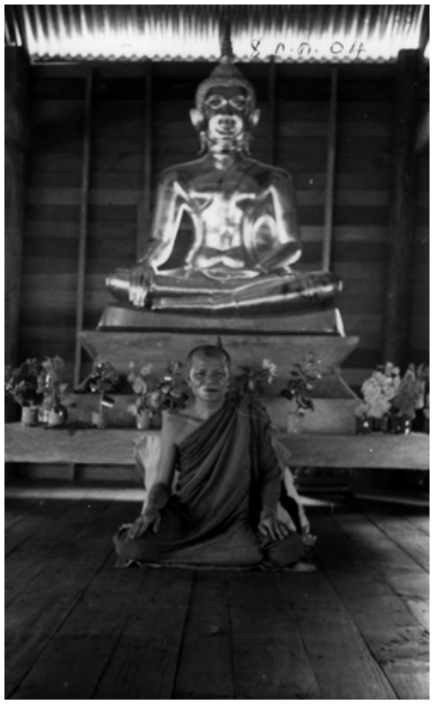
ศาสนธรรมเป็นสิ่งที่มีความหมายยิ่ง
กว่าวัตถุ เครื่องก่อสร้างให้ความกังวลวุ่น
วาย เราคำนึงถึงเรื่องนั้นต่างหากนะ กุฏิ
หลังที่สร้างขึ้นนี้เขาส่งเงินมา ก็บอกตรงๆ
เลย เขาเห็นเราอยู่กระต๊อบสูงแค่นี้ ฟันก็

สับไม้ไผ่เป็นฟากปลูกสร้างด้วยฟาง มุงด้วย
หญ้า

เราอยู่นั้นฟังไป ๓ หลัง หลังที่ ๔ ถึงได้
ปลูกหลังนี้ขึ้นมา(กุฏิหลังปัจจุบัน) เพราะ
ปลวกกินต้นเสาถล่มลงปลูกใหม่ ช่างพอ
ทราบว่าเป็นกุฏิของเราก็มาต่อว่าเราที่
ศาลา คนก็ยังอยู่มากๆ นี่เขามาต่อว่าเรา
ยังร้องให้อีกด้วย บอกว่า

‘ครูบาอาจารย์ชื่อเสียงโด่งดังทั่ว
ประเทศไทยมาตุภูมิแล้วหลังเท่ากำปั้น
จะอยู่ได้อย่างไร?’

‘เอา ตั้งแต่อยู่ในท้องของแม่นี้เป็นยัง
ไง? ท้องของแม่กับกุฏิหลังนี้อะไรใหญ่กว่า
กัน กุฏิหลังนี้ ยืนได้เดินได้ นั่งได้นอนได้
อย่างสะดวกสบาย ไปมาได้ ในท้องแม่ไป
ไหนได้ไหม? คับแคบยิ่งกว่านี้ยังอยู่ได้ ตั้ง
๙ เดือน ๑๐ เดือน อันนี้ขนาดนี้แล้วทำไม
จะอยู่ไม่ได้ ถ้าต้องการกว้างๆ ก็ไปอยู่ทุ่ง
อยู่ชานันชิว...’



หน้าพระประธาน บนศาลาวัดป่าบ้านตาด
(ถ่ายเมื่อ ๘ กรกฎาคม ๒๕๐๔)

เขาไม่ยอมชก กลับไปเขาส่งเงินตมมา
ที่นี่เราไม่ได้มีข้อสงสัยหรือมีข้อแม้ะไรเอา
ไว้ จะส่งกลับคืนก็เหมือนประทัดกันนี้ เลย
ได้ฝันปลุกนะ...

จากนั้นเราก็ส่งเลยเถียว ใครจะส่งสิ่ง
ส่งของเงินทองมาให้เกี่ยวกับการก่อสร้าง
ในวัดป่าบ้านตาดนี้แล้ว ต้องให้เราทราบ
เสียก่อน ถ้าส่งมาสู่มืดสู่มหาก่อนหน้าอย่าง
นั้นไม่ได้ ถ้ายังไม่ได้ตกลงกันแล้ว ส่งมา
เท่าไรก็ไม่สำเร็จ ต้องบอกอย่างนั้นเลย เรา
ก็ถือปฏิบัติอย่างนั้นมา ใครจะมาสร้างหาก
ไม่ได้ขออนุญาตให้เป็นที่ตกลงใจกันเสีย
ก่อน เราไม่ให้ทำ...

ที่อยู่พออยู่ๆ ไป แต่ทางจงกรมให้
เป็นเหวไปเป็นไร (เดินจงกรมมากกระทั่ง

“...ศาสนธรรมเป็นสิ่งที่
คุณค่ามากกว่าวัตถุเครื่องก่อสร้าง
ให้ความกังวลวุ่นวาย
เราคำนึงเรื่องนั้นต่างหากนะ...”

ทางเดินเป็นร่องลึก) นั้นละ ธรรมเจริญ พระ
พุทธเจ้าพระสาวกท่านดำเนินอย่างนั้น
ท่านไม่ได้เอาวัตถุออกหน้าออกตาอะไร
นี่อยู่ที่ไหนมีแต่เรื่องก่อสร้างถือเป็นใหญ่
เป็นโต เป็นหลักศาสนาใหญ่โตเขียว เหลือง
แข่งขันโน่น จะว่าอะไร...

ศาลานี้ เขาก็อยากจะทำใหม่ให้
เราก็ไม่เอา ตีเพดานให้ เราก็ไม่ให้ตี นั่น
น้ำมันเหมาะแล้ว พอดีแล้ว โก่อหู่ไปอะไรเรื่อง
โลกๆ ให้ก่อหู่อยู่ภายในหัวใจ ใสสว่าง
กระจ่างแจ้งอยู่ภายในใจ นั่น ของอัศจรรย์
อยู่ตรงนั้นต่างหาก ไม่ได้อยู่กับหินกับทราย
กับอิฐกับปูนกับเหล็กหลาอะไรนี่ อยู่กับ
ธรรมต่างหาก ธรรมกลมกลืนกับใจแล้ว ใจ
กับธรรมต่างหากประเสริฐหรรษา ทำพออยู่
ได้พอ...”

ขรัวตา...วาสนาน้อย

ท่านกล่าวกับพระเถรเมื่อกกลางปี
พ.ศ. ๒๕๒๒ ว่า

“...มีเจ้าศรัทธาท่านหนึ่ง^๑จะถวาย
เงินเพื่อสร้าง โบสถ์ ทั้งหลัง เรายังไม่อาจ
รับได้ เคยมีบ้างไหมในประเทศไทย และ

๑ เป็นบุคคลสำคัญระดับประเทศ

องค์ไหนที่มีผู้ถวายเงินสร้างโบสถ์ทิ้งหลังแล้วไม่รับ นอกจากขรัวตาवासาน้อยนี้เท่านั้น จึงไม่อาจรับได้

ที่ไม่อาจรับได้นั้นก็มีเหตุผลเหมือนกัน... ความจริงหลักธรรมที่เราเล็งอยู่ยึดถืออยู่ กราบไหว้บูชาเป็นขวัญใจและเทิดทูนสุดจิตสุดใจอยู่ตลอดเวลา นั้น เป็นสิ่งที่ใหญ่โตมากยิ่งขึ้นกว่าสิ่งใดในโลกธาตุ สิ่งเหล่านั้น เราไม่ได้เทิดทูนเหมือนธรรม เพราะเป็นเพียงปัจจัยเครื่องอาศัยไปเป็นวันๆ เท่านั้น ส่วนธรรมเป็นเรื่องใหญ่โตมากที่ต้องรักสงวน

เรื่องการสร้างโบสถ์สำหรับวัดนี้ยังไม่มีความจำเป็น สิ่งใดที่จำเป็นก็ทำสิ่งนั้น เช่น จิตตภาวนาเป็นงานจำเป็นอย่างยิ่ง การทำอุโบสถสังฆกรรมทำที่ไหนก็ได้ ตามร่มไม้ชายเขาที่ไหนก็ได้ ไม่ขัดข้องอะไรตามหลักพระวินัยจริงๆ แล้ว ไม่มีอะไรขัดข้องของการสร้างโบสถ์สร้างวิหารควรให้เป็นที่เป็นฐานที่เหมาะสมสมควร ไม่ใช่จะสร้างตะป่หมด

...การสร้างโบสถ์หลังหนึ่งเป็นอย่างไร นับตั้งแต่เริ่มแรกตกลงกับช่างในการสร้างโบสถ์เป็นอย่างไร ถนนหนทางเข้าไปในวัดจนถึงบริเวณที่จะสร้างโบสถ์จะต้องเปิดโล่งตั้งแต่บัดนั้นจนกระทั่งถึงวันสร้างโบสถ์สำเร็จ ต้องบุกเบิกไปหมดยิ่งกว่าโรงงานคนงานก็ต้องมีทั้งหญิงทั้งชายจำนวนมากมายที่จะเข้ามาอนอกองกันอยู่นี้ ทั้งช่างทั้งคนงานไม่ทราบมาจากแห่งหนตำบลใด

บางรายหรือส่วนมากก็ไม่เคยรู้เลยว่าศาสนาเป็นอย่างไร พระเถรในวัดท่าน

ปฏิบัติอย่างไร แล้วเขาจะมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยพอเป็นความสงบงามตาแก่พระเถรในวัดได้อย่างไร มันต้องเหมือนกับเอายักษ์เอาเปรตเอาผีเข้ามาทำลายวัดนั่นเอง

ในขณะที่เปิดโอกาสตกลงกันเรียบร้อยแล้วนั้นนะ ไม่ว่าผู้คนหญิงชายรถราต่างๆ ต้องเข้าต่องออกกันตลอดเวลา ประตูวัดปิดไม่ได้เลย และสถานที่ที่จะสร้างโบสถ์ขึ้นมาให้เป็นของสง่างามแก่วัดแก่พระสงฆ์ในวัด แต่พระเถรกลับตายเป็นหมดจากจิตตภาวนา จากมรรคผลนิพพานที่ควรจะได้จะถึงจากสมณธรรม... คือ จิตตภาวนา แล้วจะเอาอะไรมาเป็นความสง่างามอร่ามตา



บริเวณวัดป่าบ้านตาด
(ถ่ายเมื่อ ๑๗ เมษายน ๒๕๐๙)



'ลองพิจารณาดูซิ นี่เราคิดอย่างนั้น และพูดอย่างนั้นะ จะเป็นความคิดผิดพูดผิดหรือถูกประการใดบ้าง?'"

เครื่องใช้ไม่สอยตามเหตุผล

คำกล่าวของท่านเกี่ยวกับเครื่องใช้ ไม่สอยอันเหมาะสมแก่บรรพชิต

"...เขาจะถวาย รถยนต์ เอามา ทำไมรถเต็มแผ่นดิน... เรามีเหตุมีผลทุกอย่างที่ห้ามอะไร พระหามาอะไรหารถไม่ไซ้ชมราวาสนี้

... อันนี้เป็นเรื่องของโลกเขาใช้กัน พระเป็นเพียงอาศัยความสะดวกไปกับเขา เท่านั้น จะมาเป็นเนื้อเป็นหนังเป็นตัวของตัวเอง เป็นเจ้าของรถของราชินีมา มันก็เหมือนโลกเขา นะซี...

ไฟฟ้า เขาจะเอาเข้ามาเราก็ห้ามมา

“...ทุกสิ่งทุกอย่าง
เราคิดด้วยเหตุผลทั้งนั้น
ไม่ว่าจะอนุญาต
ไม่ว่าจะห้าม ...
เอา! ให้คนมา ว้างนั่นเลย
ถ้าเหนือนี้เรายอมรับ
ไม่ว่าใครก็ตาม
ถ้าไม่เห็นใจแล้ว
...เราไม่ทำนะ...”

นานแล้ว นี่ถ้าเอาไฟเข้ามา ลองดูซิ สิ่งที่ แอบแฝงเข้ามา ที่จะตามเข้ามาให้วัดเสีย มาฟุ้งเพื่อเห่อเหิมกันเต็มวัดวาเลอะๆ เทอะๆ ไปหมด ไม่ทราบว่ามีวิทยุ โทรทัศน์ ตู้เย็น จะแอบตามกันมา...

โทรศัพท์ ก็จะมาติดขึ้นอีก... มาขอ ๒ ครั้งแล้วนะ ผู้ว่าราชการจังหวัดมาติดต่อ เรา จะขอตั้งโทรศัพท์ที่วัด เพื่อการติดต่อ สะดวก... นี่เราก็ไม่เอา เพราะผลประโยชน์ ที่จะได้มีเพียงนิดเดียว ผลเสียที่ตามมา นี้ มากต่อมาก พรรณนาไม่จบไม่สิ้นเลย

สมควรแล้วหรือจะเอาช่างแลกแมว มันจะกริ่งกร่างๆ ทั้งวันทั้งคืนไม่มีเวลาเลย ทางไหนก็โทรมา ผู้รับสายหนีไปไหนไม่ได้ แหละ...

วันหนึ่งๆ จะเข้ามาเท่าไร แม้แต่มา จังหันมาวัดมาวาก็โทร เข้ามา... อย่าว่าแต่ ช่างนอกจะโทรเข้ามาเลย ช่างในนี่ก็เป็นบ้า

“...รักษาศาสนาก็ต้อง
รักษาด้วยเหตุด้วยผล
อะไรที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับ
กับวัดกับวาศาสนาพระณรร
ก็ต้องมีเหตุผลซี
ทำแบบส้มเดาได้เหรออ...”



ไปเลยแหละ โทร เหลก นั้นฟังซี
เราก็ให้เหตุผลกับผู้ว่าไป ก็อุตรช
กับวัดนี้ไม่เห็นไกลกัน มีเหตุผลอะไรมีความ
จำเป็นอะไร ระวังไปหาครูเดียวก็ได้... ความ
มีโทรศัพท์เป็นความเสียหายมากมาย แล้ว
พระณรรจะคิกคะนองขึ้นอีก เรายังงี้เลย
จึงไม่ยอมให้ตั้ง

‘ทุกสิ่งทุกอย่าง เราคิดด้วยเหตุผล
ทั้งนั้น ไม่ว่าจะอนุญาต ไม่ว่าจะห้าม...
เอา! ให้ค่านมา วังั้นเลย ถ้าเหนือนี้เรา
ยอมรับ ไม่ว่าจะใครก็ตาม ถ้าไม่เหนือแล้ว
เราไม่ทำนะ...’

ไม่ใช่เรามีพิธีมานะไม่ให้ทำนะ เรา
ต้องการเหตุผลนี้ รักษาศาสนาก็ต้องรักษา
ด้วยเหตุด้วยผล อะไรที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับ
กับวัดกับวาศาสนาพระณรร ก็ต้องมีเหตุผล
ซี ทำแบบส้มเดาได้เหรออ...”



